

ESİAD

EGE SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

30. YÜKSEK İSTİŞARE KONSEYİ TOPLANTISI

YÜKSEK İSTİŞARE KONSEYİ BAŞKANI

KEMAL ÇOLAKOĞLU'NUN

KONUŞMASI

7 MART 2013

İZMİR

Öyesidir.

Şehit Fethi Bey Caddesi, No:55, Kat:8 35210 İZMİR
Tel: (0 232) 483 88 33 Faks: (0 232) 483 35 25
info@esiad.org.tr
www.esiad.org.tr

Başbakan Yardımcımız Sayın Ali Babacan,
Sayın Valim,
Sayın Milletvekillerim,
Sayın Büyükşehir Belediye Başkanım,
Siyasi Partilerimizin ve İzmir Protokolünün Değerli Temsilcileri,
Meslek Kuruluşlarının, Kardeş Odalarımızın ve Sivil Toplum Kuruluşlarının Değerli Başkan ve Temsilcileri,
Değerli Basın Mensupları,

Ege Sanayicileri ve İşadamları Derneği'nin 30. Yüksek İstişare Konseyi Toplantısı'na hoş geldiniz, onur verdiniz. Sizleri şahsım, Yüksek İstişare Konseyi Başkanlık Divanı ve ESİAD üyeleri adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başbakan Yardımcım,

Öncelikle size, yoğun çalışmalarınız arasında bizi kırmayarak vakit ayırdığınız ve toplantımızı onurlandırdığınız için müteşekkirim. Otuz yıldır sivil toplum örgütlerinde ve meslek kuruluşlarında görev yapıyorum. Bunun son on yılını sizinle beraber yaşadık. Bununla beraber ne tesadüftür ki, size ilk kez hitap etmek fırsatını ve şansını buluyorum.

Ülkemiz Cumhuriyet tarihinin en büyük ve derin ekonomik krizini 2001 yılında yaşadı. Ekonomide, taş taş üstünde kalmadı. Krizin dramatik ortamında, Sayın Kemal Derviş'in öncülüğünü yaptığı "Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı" ile ekonomide yapısal değişikliklerin başladığı ve istikrarlı bir geleceğe zemin oluşturacak sağlam adımların atıldığı bir döneme imza atıldı. Bugün küresel düzeyde etkileri süren borç krizinden geriye baktığımızda, o günlerde gerçekleştirilen özellikle Bankacılık sektöründeki reformun önemini daha çok anlıyoruz.

2002 yılında Adalet ve Kalkınma Partisi'nin tek başına iktidara gelişiyle birlikte bu programa aynen sahip çıkıp devam ettirmesi ve ekonomiyi iyi yönetmesi, bugün ekonomimizin diğer ülkelere kıyasla başarılı ve istikrar içinde olmasına önemli katkı sağladı.

Bütün bu süreçte, siz Ekonomiden Sorumlu Devlet Bakanımız, Dışişleri Bakanımız ve AB Başmüzakerecimiz olarak çok kritik görevlerde ve sahanın her yerinde oldunuz.

Siyasi popülizme yer vermeyen yönetim ilkeleriniz ve özellikle kamu maliyesindeki disiplin anlayışınızın bugün konuştuğumuz başarıda çok etkisi olduğunu düşünüyorum. Enflasyonun makul seviyelere inmesi, küresel borç krizinden olumlu yönde ayrışmamız ve ihracat grafiğimizin istikrarlı bir şekilde yükselişi başka türlü düşünülemezdi.

Önemli sorunumuz olan cari açığın ekonomimiz üzerinde yarattığı ciddi tehditin fark edilmesi ve yeni teşvik sisteminin de bu sorun dikkate alınarak düzenlenmesi, açığın kontrol edilebilir düzeylerde seyretmesinin önünü açmış oldu. Bununla birlikte, ara malı ithalatının giderek artmasıyla kendini gösteren yerli üretimdeki ithalata aşırı bağımlı yapının, sanayimiz için ciddi bir tehdit olduğunu düşünüyor, kronikleşen bu sorunun ülkemizdeki yerli üretim zincirlerinde ara malı üreten kesimi yok ederek tamiri mümkün olmayan bir boşluğa neden olduğunu düşünüyoruz.

Bu tehlikeli eğilimin daha fazla devam etmesine izin veremeyiz. Biz sanayiciler olarak asla yeniden ithal ikamesine dayalı, verimsiz bir üretim modeline dönülmesinden yana değiliz. Ancak, özellikle ülkemizde yüksek enerji maliyetleri ve istihdam vergi yükü nedeniyle rekabet gücünü kaybeden sanayicinin, akılcı teşviklerle sadece diğer ülkelerdeki rakiplerinin sahip oldukları devlet desteklerine kavuşturulmasını beklemesini çok görmemek gerekiyor.

Sanayi ve iş dünyası olarak 2023 yılı için konulan 500 Milyar Dolar ihracat hedefinin mümkün olduğunu düşünüyoruz. Türk sanayii bu hedefin çok üzerinde bir potansiyele sahiptir. Ancak, unutulmamalıdır ki, bu hedefi siyaset ve bürokrasi dünyası değil, eli taşın altında olan sahadaki sanayicimiz gerçekleştirecektir.

Sayın Başbakan Yardımcımız,

Türkiye ekonomisinin büyüme performansının birçok ülkeyi kışkıandıracak seviyelerde olması hepimizi gururlandırmaktadır. Ancak, bunun aynı zamanda kolay yönetilebilir bir süreç olmadığı da dikkate alınmalıdır. Avrupa ve ABD ekonomileri bir zamanlar Türkiye'nin almaya mecbur kaldığı bazı ekonomik önlemlerle krizi atlattırmaya çalışmaktadırlar. Buna karşılıksız para basmak da dahildir. Gerek kur cephesinde, gerekse talep cephesinde dünyadaki belirsizlik sürmektedir. Sürprizlere hazırlıklı olmalıyız.

Türkiye'nin kredi notunun artma eğilimi de bizi yanıltmamalıdır. Dünya ekonomisi hala kaygan bir zeminde yoluna devam etmektedir.

Bu olumsuz koşullarda, Türkiye ekonomisinin 2013'te daha da dikkatli ve dengeli bir ekonomi yönetimi ile başarı performansını yakalaması mümkündür.

Türkiye'nin kalkınma hızının sürdürülebilir olması önemlidir. Kuşkusuz yüksek büyüme hızını takip eden daha yavaş bir büyüme anlaşılabilir bir olgudur. Tabii ki büyüme hedeflerinin global ekonominin koşulları doğrultusunda belirlenmesi sağlıklı ve gerçekçi bir yaklaşımdır. Ancak, Türkiye ekonomisinin yönü büyüme olanaklarını zorlayan doğrultuda olmalıdır. Zira, yüzde üçlük dörtlük büyüme hızlarının bizim gibi bir ekonomiye yetmeyeceği açıktır. Ülkede her sene yedi yüz bin yeni işsiz yaratan bir işsizlik oranı varken ve yaklaşık her yüzde birlik büyümenin yüz bin işsize iş imkanı sağladığı bilinirken, düşük oranlı kalkınma hızlarının işsizlik sorunumuza asla yeterli olmayacağı açıktır.

Her yıl %7 oranında büyüme rakamlarını yakalamak icap ediyor.

Bakınız, bizim geçtiğimiz yollardan daha önce geçmiş ülkelerin gelip başlarını vurdukları bir tehlike var. Ekonomistler bu tehlikeye "orta gelir tuzağı" ismini takmışlar. Orta gelir tuzağı, gelişmekte olan ülkelerin bir takım önlemlerle ekonomilerini disipline ettikleri zaman, kişi başına geliri 10 000 \$'lar seviyesine kadar getirdiklerini ancak bu noktadan itibaren tık nefes kalarak öteye sıçratamadıklarından söz etmektedir. Bu noktaya kadar ucuz iş gücünden çevre duyarsızlığı ve iç tüketim açlığına kadar bir takım liberal sinerjilerle milli gelir hızla yükselmekte ancak daha fazlası için kaynak ve imkanlar yetersiz kalmaktadır.

Olayın özü markalaşma, inovasyon, ve Ar-ge'den geliyor.

Ar-ge meselesinde karnemiz çok iç açıcı değil. Hali hazırda milli gelirim binde 7-9'ları arasında dolaşiyor. Katma değerli ürünlerimiz sınırlı.

Ama tüm bunlara karşın müteşebbis bir kitlemiz, heyecanımız, moralimiz var, yanısıra orta gelir tuzağının farkında olan bir ekonomi yönetimimiz var.

Ekonomimizde yatırım iştahı azalmış durumdadır. İç piyasada işlerin hiç de iç açıcı olmadığını söylemek zorundayız. Özellikle, esnaf ve KOBİ'ler zor durumdadır. Üreten kesimin, gerek vergilerle, gerek artan girdi maliyetleri ile kar marjları sürekli düşmektedir. Kar etmeyen bir reel ekonomi, yeni yatırımlar için hem kaynak, hem de motivasyondan yoksun kalacaktır.

Belirsizliğin arttığı zamanlarda yatırımcıyı cezbedecek ek adımların atılması büyük önem taşımaktadır. Bir yandan yatırım ortamının cazibesini artırırken, diğer yandan bizi ithalat bağımlılığından kurtaracak, imzalamış olduğumuz uluslararası anlaşmalara ters düşmeyen yeni teşviklerin oluşturulacağı yapısal değişikliklere ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum.

Ekonominin yakıtı döviz ve para, kontak anahtarı teşvikler, motoru ise üretim ve ihracattır. Döviz kuru politikası da burada ayrı bir önem kazanmaktadır. Diğer yandan, sizin “Dünyada bu kadar dengesizlik varken kurda istikrar sağlanması çok kolay değil” diyerek kur riskine dikkat çekmenizi de fevkalade doğru buluyoruz.

Ülkemizin kaynaklarını en iyi şekilde planlamalıyız. Neticede yatırımlarda devlet desteği alıyoruz. Kaynakları en etkin biçimde kullanmanın şart olduğunun bilincinde olmalıyız. O zaman neden ülkemizde bazı ürünlerde kapasite fazlamız vardır diye sormak zorundayız. Enerji sektörü dahil olmak üzere, yatırımlarda çok iyi bir planlama yapmalıyız. Gereğinden fazla yapılabilecek yatırımların sonradan atıl duruma düşmesini şimdiden önlemeliyiz.

Özel sektöre dayalı ekonomik bir programda biz üstümüze düşen görevi getirmeye hazırız. Sizin de buyurduğunuz gibi “özel sektörün dinamizmi Türkiye ekonomisinin de dinamizi haline gelmiştir”.

Dolayısıyla bu gün size vermek istediğimiz en önemli mesaj, bundan sonra ekonomideki başarılarımızı ancak yeni yapısal değişikliklerle sürdürebileceğimizdir.

Sayın Başbakan Yardımcımız,

Hükümetimizin İzmir’e bakışındaki olumlu tutum bizi umutlandırmaktadır. Ege’nin doğal başkenti olan İzmir’in, İstanbul’a otoyolu, Ankara’ya otoyolu ve hızlı tren ile bağlanması projeleri ile Çandarlı Limanı ve EXPO 2020’ye olan desteği fevkalade olumlu buluyor, teşekkür ediyoruz

Bununla birlikte, teşvik sistemi yönünden İzmir’e hiç de hak etmediği yanlış ve haksız bir uygulama vardır. Bizler İzmir’de ülkemize örnek olacak şekilde, kentin etrafını, çevreye duyarlı, planlı, kendi enerjisini kendi üreten, çevresindeki kurulmuş ve kurulmakta olan uydu kentlerle, şehir merkezine göçleri önleyen, çalışanlarımıza modern koşullarda yaşama olanağı sağlayan Organize Sanayi Bölgeleri kurarken, İzmir merkezinden bu bölgelerle aynı mesafedeki komşu illerin İzmir’den yüksek teşvik alması, Organize Sanayi Bölgelerimizin boş kalmasına neden olmaktadır. Bu, hem kaynak israfı, hem de yeni yatırımları caydırıcı bir etkidir.

Dikkat edilirse, talebimiz İzmir’in komşu illerle aynı teşviki alması değil, fakat İzmir’deki Organize Sanayi Bölgelerinin aynı seviyede teşvik görmesidir.

Sayın Başbakan Yardımcımız,

Bütün bu ekonomik gelişmeler ve değerlendirmelerimizle beraber, bugünkü önceliklerimiz, ülke güvenliğimiz ile millî birlik ve beraberliğimizdir. Ülke güvenliği söz konusu olduğunda, gerisi teferruattır. Bugün ülkemizde kardeşkanı dökülmesini önleyecek, analarımızın evlatlarını şehit vermeyeceği her türlü barışçı çabaya destek vermeye hazırız ve veriyoruz. Barış adına, susuyor ve acımızı içimize atıyoruz.

Millî birlik ve beraberlik adına çok şey söyleyebilecekken, sessizce destek veriyoruz. Bizler adına bu görüşmeleri yapanların elini güçlendirmek istiyoruz. Bir güven ortamı oluşsun istiyoruz. Bununla birlikte, liderleri yakalandığında, “Asmazsanız terör biter” diyenlerin, aradan birkaç yıl geçince, verdikleri sözlerini yıllarca unutmalarının güvensizliğini de yaşıyoruz. Buna rağmen zamanın birlik zamanı olduğunun bilinciyle, üzerimize düşeni yapıyoruz ve yapmaya devam

edeceğiz.

Global dünyayı ve ülkemizin komşularıyla olan ilişkilerini de yakından takip etmeye çalışıyoruz. Suriye olan ilişkilerin tarihimizin en sıkıntılı sürecini oluşturması, yalnız ekonomik değil ama komşu olması edenile, başta göçmenler olmak üzere üstümüze ciddi bir maliyet getirmektedir.

Arap Baharı'ndan sonra Mısır, Libya ve diğer bölge ülkeleri ile ekonomik ilişkilerimiz duraklamaya girmiştir. Bu ülkelerle ticari ilişkilerimizin eski koşullara dönmesi en büyük dileğimizdir.

Bu zor koşullarda AB'nin kendi koyduğu ekonomik kriterleri, kendisinin nasıl da tahrip ettiğine şahit oluyoruz. Portekiz'i, Yunanistan'ı, İspanya ve İtalya'sıyla zor durumdaki AB, acaba sıra Fransa'ya da mı gelecek dedirtmektedir. Bu koşullarda AB'nin Türkiye'nin üyelik müzakere sürecinde fasıl açma engelleriyle zorluk çıkarmayı sürdürmesi, bir samimiyet sorunu olduğu yönündeki kuşkularımızı artırmakta, "acaba Lozan'ın rövanşı mı alınmaya çalışılıyor?" dedirtmektedir.

Eski AB Başmüzakerecimiz olarak, sizin önünüzde tekrarlıyoruz ki, ülkemizin hedefi AB standartlarına sahip olmaktır. O standartlara sahip olduktan sonra, o tarihte biz girmek ister miyiz, ya da AB kalmış mıdır yaşayıp hep beraber göreceğiz.

Burada söylemekten keyif alacağım bir başka husus da, Mayıs ayında IMF'ye olan borcumuzun bitecek olmasıdır. IMF ile ilgili olumsuz düşüncelerimi bugün burada paylaşmayacağım. Bu düşünceleri dünyanın dört bir köşesinde birçok insan da paylaşıyor.

1999-2005 yılları arasında altı yıl süreyle TOBB Sanayi Odaları Konsey Başkanlığı yapmış ve Türkiye'nin 70 sente ihtiyaç duyduğu, Lüksemburg'tan 1 Milyon dolar borç alan bir ülkenin koşullarını yaşamış bir kişi olarak bugünlere geldiğimizi görmek gurur veriyor. Bu borcun kapanmasında emeği geçen özel sektör, devlet kim varsa herkese şükranlarımı sunuyorum.

Sayın Başbakan Yardımcım,

Son olarak;

Başarılı bir kalkınmanın, dünyada ilk on ekonomiden biri olma hedefinin, sağlıkta, eğitimde başarılı olmanın yolu sağlam ve tüm kuralları ile çalışan bir demokrasiden geçmektedir. Başarılı bir yargı sistemi de, başarılı bir demokrasinin ayrılmaz parçasıdır. Başarılı bir demokrasi ise, sağlam temelleri olan bir toplumsal sözleşme niteliği taşıyan bir Anayasa ile gerçekleşecektir.

Yeni Anayasa hazırlanırken, hepimizin içine sinecek, hiç kimseyi birbirinden ayırmayan, Türkiye'nin kırmızı çizgilerini ihlal etmeyen eşitlikçi, azınlık hakları korunurken çoğunluğun mağdur edilmeyeceği bir Anayasa hedeflenmelidir. Matematiksel çoğunluk değil, vicdani çoğunluk aranmalıdır. Yapıldıktan sonra, sık sık değiştirilen değil, hepimizin uzun yıllar başucu kitabı olacak bir Anayasa olmalıdır.

Bu düşüncelerle ESIAD Yüksek İstişare Konseyi toplantımızı teşrifleriniz için size bir kez daha teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum.